

Rīgā

Datums skatāms laika zīmogā Nr. 30-1/279-e
Uz 15.11.2024. Nr. 02/11-24

SIA "AMECO"

info@ameco-lv.lv

Kopija: Valsts vides dienestam

Zivsaimnieciskās ekspertīzes atzinums par aktīvās atpūtas zonas izveidi Juglas ezerā

1. Ekspertīzes pasūtītājs

SIA "AMECO".

2. Saņemtā informācija

SIA "AMECO" 15.11.2024. iesniegums Nr. 02/11-24 "Par zivsaimnieciskā novērtējuma veikšanu" ar pievienotu būvniecības ieceres paskaidrojuma rakstu, sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu Arkādija Poppela un Diānas Štrausas atzinumu un citu informāciju.

3. Ekspertīzes objekts

Aktīvās atpūtas zonas izveide Juglas ezerā pie Braila ielas 13, Rīgā (zemes vienībās ar kadastra apzīmējumiem 01000920037 un 01001270776).

Atbilstoši saņemtajai informācijai aktīvās atpūtas zonas izveides ietvaros ir paredzēts izveidot jaunu, vides pieejamības prasībām atbilstošu laipu un pandusa konstrukciju. Paredzētais laipas platums ir 16 m un garums 26,5 m. Laipas būvniecības darbu ietvaros paredzēta ezera gultnes attīrīšana no dūņām un smilšu piebēršana, kam sekos cinkotu tērauda skrūvpāļu iedziļināšana un laipas izbūve. Ārpus laipas robežām ezerā paredzēts izbūvēt ar tērauda margām norobežotu peldvietu cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Dūņu izņemšanu paredzēts veikt aptuveni 900 m² platībā, izmantojot peldošo *Doro Digger* rakšanas agregātu jeb mini ekskavatoru uz pontona, kas kombinēts ar bagarēšanas sūkni dūņu materiāla pārsūkņēšanai uz krasta zonu, kur paredzēta dūņu novietnes izveide. Dūņu uzglabāšanas zona ezera pusē tiks norobežota ar grunts valni, lai izvāktais materiāls neietek atpakaļ ezerā. Informācija par plānoto darbu veikšanas laiku nav norādīta.

4. Ekspertīze

Ekspertīzes veikšanai izmantoti saņemtajos dokumentos norādītā informācija un Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" dati. Ekspertīze sagatavota atbilstoši MK 08.05.2001. noteikumu Nr. 188 „Saimnieciskās darbības rezultātā zivju resursiem nodarītā zaudējuma noteikšanas un kompensācijas kārtība” prasībām. Ekspertīzē nav ņemti vērā MK 30.09.2010. noteikumu Nr. 925 „Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības” nosacījumi.

4.1. Ūdenstilpes vai tās daļas un ihtiofaunas raksturojums

Juglas ezers ir lagūnas tipa ezers, kas atrodas Rīgas austrumu daļā. Šī ezera platība ir aptuveni 5,7 km², vidējais dziļums – 1,7 m, bet maksimālais dziļums sasniedz 5 m. Juglas ezers ir caurtekošs, tajā ietek Jugla un Piķurga, bet iztek Jugla, kas Juglas ezeru savieno ar Ķīšezaru, bet, caur to, Mīlgrāvja kanālu un Daugavu – ar Rīgas līci. Juglas ezers ir stipri aizaudzis un piesērējis.

Juglas ezera zivju fauna ir ļoti daudzveidīga. Ieskaitot arī reti un epizodiski sastopamās sugas, pavisam ezerā var būt sastopamas vairāk nekā 20 sugu zivis, taču zivju faunas pamatmasu veidojošo sugu skaits ir mazāks. Ezerā veiktā zušu monitoringa rezultāti liecina, ka plašāk izplatītās un masveidīgākās zivsaimnieciski nozīmīgo sugu zivis ezerā ir rauda, asaris un līdaka, bet vērā ņemamā

daudzumā var būt sastopami arī līņi, pliči, sudrabkarūsas, ruduļi, zuši u.c. sugu zivis. Ezeru to migrācijas laikā šķērso arī anadromās ceļotājzivis – galvenokārt vimbas un upes nēģi, taču, mazākā daudzumā taimiņi un, iespējams, arī laši.

Gandrīz visā ezerā ir iespējams saldūdens zivju nārsts. Dažādu sugu saldūdens zivis nārsto atšķirīgos periodos no pavasara sākuma līdz vasaras vidum, taču par saldūdens zivju nārstam nozīmīgāko periodu var uzskaitīt laiku no 1. aprīļa līdz 20. jūnijam. Anadromās ceļotājzivis ezeru šķērso rudenī (galvenokārt oktobrī – novembrī) un pavasarī (galvenokārt aprīlī – maijā).

4.2. Ekspertīzes objekta paredzamā ietekme uz zivju resursiem un ieteikumi tās samazināšanai

Aktīvās atpūtas zonas izveidei ir vairāki zivsaimniecisko zaudējumu riska faktori. Nozīmīgākie no tiem ir zivju (arī zivju ikru, kāpuru un mazuļu) un zivju barības organismu bojāeja, zivju un citu ūdens organismu dzīvotņu pārveidošana, kā arī zivju migrācijas, nārsta norises vai ikru attīstības traucēšana. Zivju bojāeja zivju resursiem nodara tiešus zaudējumus, zivju barības organismu bojāeja un dzīvotņu pārveidošana nodara zaudējumus ietekmēto ūdeņu potenciālās zivsaimnieciskās produktivitātes samazināšanās rezultātā, savukārt zivju migrācijas, nārsta un ikru attīstības kavēšana nodara zaudējumus zivju dabiskās atražošanās sekmju samazināšanās rezultātā.

Konkrētajā gadījumā ir jāņem vērā, ka darbu tieši ietekmētās ezera daļas platība ir mazāka nekā 0,1 ha (t.i., mazāk nekā 0,02% no ezera platības). Sagaidāms, ka salīdzinoši nelielā darbu apjoma dēļ to ietekme uz zivju dzīvotnēm un zivju barības organismiem nerasniegs naudas izteiksmē aprēķināmu apjomu. Tas, ka darbi neatstās vērā ņemamu nelabvēlīgu ietekmi uz zivju barības bāzi, norādīts arī sugu un biotopu aizsardzības jonu ekspertu A. Poppela un D. Štrausas atzinumā.

Darbu ietekme uz zivju dabisko atražošanas ir atkarīga no darbu veikšanas laika. Vislielāko ietekmi var atstāt darbu veikšanai saldūdens zivju nārsta un ikru attīstības laikā, jo kopā ar substrātu no ezera var tikt izņemti arī zivju ikri, kāpuri un ļoti jauni zivju mazuļi. Zivis šajā attīstības stadijās ir jutīgākas arī pret iespējamo uzduļķojuma un cita piesārņojuma ietekmi.

Ezera lielā platības un salīdzinoši nelielā darbu apjoma dēļ darbu ietekme uz ceļotājzivju migrāciju, visticamāk, būs salīdzinoši neliela, taču, ņemot vērā piesardzības principu, no darbu veikšanas ir vēlams izvairīties arī nozīmīgākajos ceļotājzivju migrācijas periodos.

Darbu nelabvēlīgās ietekmes uz zivju resursiem samazināšanai Institūts rekomendē:

1. Samazināt darbu ietekmi uz ūdens kvalitāti:
 - atbilstoši plānotajam, veikt pasākumus, lai novērstu izsūkņētā materiāla un uzduļķojuma atkārtotu nonākšanu ezerā;
 - iespēju robežās samazināt uzduļķojuma veidošanos un cita veida (naftas produkti, celtniecības ķimikālijas u.c.) ūdens piesārņošanas risku;
2. Samazināt zivju bojāejas risku un ietekmi uz zivju dabisko atražošanas – galvenajā saldūdens zivju nārsta laikā no 1. aprīļa līdz 20. jūnijam neveikt dūņu izsūkņēšanu, smilts piebēršanu un citus ar ezera dibenu vai augstu ūdens piesārņošanas risku saistītus darbus. No šādu darbu veikšanas vēlams izvairīties arī galvenajā ceļotājzivju nārsta migrācijas laikā no 1. oktobra līdz 15. jūnijam.

5. Norādījumi par zivju resursiem nodarīto zaudējumu aprēķinu un kompensāciju

Institūts prognozē, ka aktīvās atpūtas zonas izveide Juglas ezerā, ja tā tiks veikta videi draudzīgā veidā un atbilstoši rekomendācijām nelabvēlīgās ietekmes samazināšanai, vērā ņemamus zaudējumus saimnieciski izmantojamiem zivju resursiem nenodarīs, tāpēc šo zaudējumu aprēķināšana un kompensēšana nebūs nepieciešama.

Direktore

Olga Valciņa

Abersons, kaspars.abersons@bior.lv

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU